

Od Nazorovih dana do Zavičajne zbirke „Vladimir Nazor“

Sanja Nejašmić

OŠ Vladimira Nazora, Postira

sanjanejasmic@gmail.com

Sažetak

Nazorovi dani je kulturno prosvjetna manifestacija koja se od 1996.godine održava u OŠ Vladimira Nazora u Postirima. Cilj održavanja je poticanje likovnog i literarnog stvaralaštva učenika i održavanje znanstvenih skupova na temu Nazorovog djela, te izdavanje zbornika radova. Brojnim donacijama Nazorovih djela, školska knjižnica je počela stvarati jedinstvenu zavičajnu zbirku Vladimira Nazora.

Zavičajna zbirka „Vladimir Nazor“ u knjižnici Osnovne škole Vladimira Nazora u Postirima ima 144 jedinica građe, među kojima su mnoga prva izdanja. Smještena je u posebnom ostakljenom ormaru unutar knjižnice. Organizirana je kao zasebna zbirka i vodi se u posebnoj inventarnoj knjizi, a razlikuje se od glavne knjige jer je označena slovom „Z“ nulte oznake signature. Zbirka je ustrojena uz stručne konzultacije s Matičnom službom iz Splita. Fond zbirke se formira darovima sudionika *Nazorovih dana*, vlastitim izdanjima, te donacijama. Osim knjižne građe, zbirka sadržava i neknjižnu građu..

Zbirka se koristi u izvannastavnim aktivnostima škole, a cilj je da bude digitalizirana i dostupna svima.

Ključne riječi: zavičajna zbirka, biblioteka rara, Nazorovi dani, izvannastavne aktivnosti, dostupnost

Zavičajna zbirka je, po definiciji, sustavno prikupljena, uređena i obrađena knjižnična građa koja se svojim sadržajem odnosi na zavičaj. Sadrži sva djela napisana o zavičaju, kao i djela autora iz zavičaja.

Tako organizirana zbirka omogućava svestrano upoznavanje zavičaja te ima znanstvenu, povijesnu, dokumentacijsku, umjetničku i praktičnu vrijednost.

Vodi se u posebnoj inventarnoj knjizi i ima najmanje 400 jedinica građe.

Sva izdanja tiskana do 1945. vode se kao Biblioteka RARA- rijetka izdanja koja zahtijevaju posebnu skrb.

Ustroj zavičajnih zbirki je jedna od glavnih zadaća narodnih knjižnica i definirana je zakonima i standardima koji se odnose na njih.

Zavičajna zbirka „Vladimir Nazor“ smještena je u knjižnici OŠ Vladimira Nazora, u

posebnom zastakljenom ormaru.

Organizirana je kao zasebna zbirka i vodi se u posebnoj inventarnoj knjizi, a razlikuje se od glavne knjige jer je označena slovom „Z“ nulte oznake signature. Zbirka je ustrojena uz stručne konzultacije sa Matičnom službom iz Splita.

Zavičajna zbirka je svečano otvorena 25.05.2012. na *Nazorovim danima* 2012.

Zadaća zavičajne zbirke

Zadaća Zavičajne zbirke „Vladimir Nazor“ je trajno osigurati izvore za proučavanje kulture zavičaja a vezano uz nastavni program, izvannastavne ili izvanškolske aktivnosti, te prikupljanje, obrada, čuvanje i populariziranje građe vezane za poznate Postirane, za mjesto Postira, kao i prikupljanje prvih izdanja djela Vladimira Nazora, kako bi postala nezaobilazan izvor informacija o Nazoru i njegovom djelu.

Nastanak zbirke

Zbirka se spontano počela prikupljati donacijama sudionika *Nazorovih dana*, koji su nerijetko napisali, prikupili ili uredili pojedina izdanja ili su nam ih darovali iz svojih vlastitih knjižnica. Danas zbirka ima **144** komada jedinica građe, od toga 124 knjižne građe.

Nazorovi dani

U prigodi 120-te obljetnice rođenja hrvatskog pjesnika Vladimira Nazora (1996.g.) Osnovna škola Vladimira Nazora iz Postira donijela je odluku utemeljiti kulturno-prosvjetnu manifestaciju **Nazorovi dani**, koji je ujedno i Dan škole. Od tada se, *Nazorovi dani* održavaju svake godine pod visokim pokroviteljstvom *Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskog sabora*. U okviru *Nazorovih dana* organiziraju se susreti učenika osnovnih i srednjih škola otoka Brača, kao i škole koje nose Nazorovo ime diljem Hrvatske, zatim susreti učenika s poznatim književnicima s ciljem njegovanja čakavskog izričaja kod učenika i hrvatskog jezika uopće, te znanstveno - stručni skupovi o Nazoru i aktualnim temama za svaku pojedinu godinu.

Teme po godinama:

- 1996.: 120. obljetnica rođenja Vladimira Nazora
- 1997.: Susreti učenika s pjesnicima čakavske poezije
- 1998.: 160. obljetnica školstva u Postirima
- 1999.: 50. obljetnica smrti Vladimira Nazora
- 2000.: 10. godina hrvatske državnosti i 5. obljetnica Nazorovih dana

- 2001.: 125. obljetnica rođenja Vladimira Nazora
- 2002.: Vladimir Nazor - pedagog i autor školskih čitanaka
- 2003.: Obilježavanje 210. godišnjice rođenja dr. Ivana Matije Škarića (1793. - 2003.) jednoga od prvih prevoditelja Sv. pisma na hrvatskom jeziku s najopsežnijim komentarom
- 2004.: 55. obljetnica smrti Vladimira Nazora; Vladimir Nazor - pjesnik trubadur
- 2005.: Vladimir Nazor - pjesnik za naše vrijeme; 15. obljetnica hrvatske državnosti
- 2006.: Vladimir Nazor - pjesnik mediteranskog nadahnuća; 130. obljetnica rođenja Vladimira Nazora
- 2007.: Na stazama Nazorova djetinjstva
- 2008.: Vladimir Nazor u sadašnjoj školi, a u okviru obilježavanja 170. obljetnice osnovnog školstva u Postirima
- 2009.: 60. obljetnica smrti Vladimira Nazora
- 2010.: Vladimir Nazor – pjesnik hrvatskog domoljublja; 15. obljetnica „Nazorovih dana“; 20. obljetnica hrvatske državnosti
- 2011.: 135. obljetnica rođenja Vladimira Nazora i Milana Begovića
- 2012.: Nazor - prirodoslovac

Zbornici i vlastita izdanja

Želeći prikupiti na jednom mjestu učeničke radove, ali i znanstvene tekstove o Nazoru, započela je izdavačka djelatnost. Zbornici i ostala vlastita izdanja su sastavni dio zavičajne zbirke.

- 2002. **Sunčeva carevina**: zbornik literarnih i likovnih radova učenika osnovnih i srednjih škola s Nazorovih dana 1996. - 2001. godine. Postira: Osnovna škola Vladimira Nazora Općinski odbor “Nazorovi dani”, 2002.
- 2003. **Nazorovi dani**: zbornik radova: 1996. - 2002.¹ Postira: Općinski odbor “Nazorovi dani” [etc.], 2003.
- 2007. **S Nazorom u zvoniku**: liturgijski kalendar u stihovima Vladimira Nazora / priredio Stanko Jerčić²; Postira: Osnovna škola Vladimira Nazaor : Organizacijski odbor “Nazorovi dani”, 2007.
- 2007. **Djetinjstvo na otoku** / Vladimir Nazor; priredio Josip Bratulić; Postira: Osnovna škola Vladimira Nazora, 2007.
- 2008. **Slikar Pavao Pave Gospodetić postirski i brački “Bukovac”**/ Branko

1 Dostupno na: http://www.os-vnazora-postira.skole.hr/nazorovidani/Nazorovi_dani.pdf

2 Dostupno na: http://www.os-vnazora-postira.skole.hr/nazorovidani/S_Nazorom_u_zvoniku.pdf

Matulić³; Postira: Osnovna škola Vladimira Nazora Organizacijski odbor "Nazorovi dani", 2008.

- 2009. **Nazorovi dani**: zbornik radova : 2003. - 2009. Postira: Općinski odbor "Nazorovi dani" [etc.], 2003.

Organizacija zavičajne zbirke

Zbirka je podijeljena na: knjižnu i neknjižnu građu. Knjižna građa ima 124 jedinica građe, a podijeljena je na četiri dijela i to na: Nazorova djela, djela drugih o Nazoru, vlastita izdanja i postirska zbirka.. Neknjižna građa ima 20 jedinica.

Knjižna građa

- Nazorova djela (79 jedinice, od kojih veći dio tvori Biblioteku „Rara“ (Rijetkosti), koja inače sadrži djela tiskana do 1945, no mi smo odlučili da će u našoj zavičajnoj zbirci to biti djela tiskana do 1949., do Nazorove smrti, uglavnom prva izdanja Nazorovih djela Biblioteka RARA ima 47 jedinice knjižne građe, od kojih je najstarije izdanje iz 1900. *Slavenske legende*, dar Narodne knjižnice Supetar
- Djela drugih autora o Nazoru (25 naslova od kojih su 2 jedinice- Biblioteka rara)
- Vlastita izdanja: zbornici, školski list (6 izdanja):
- Postirska zbirka: djela o Postirima i djela Postirana; najčešće djela koja su školskoj knjižnici darovali sami autori ili članovi njihovih obitelji. (sadrži 10 naslova / 14 jedinica građe)

Neknjižna građa

- Dokumentacija o Nazorovim danima: uključuje DVD snimke, plakate, pozivnice i programe, fotografije, plakete, (3 VHS, 9 DVD, CD sa fotografijama)
- Umjetnička djela (reljefi: Nazorovi portreti; cvrčak- suvenir rad akademskog kipara Kažimira Hraste, u izvedbi likovne sekcije Učeničke zadruge, likovne ilustracije Nazorovih djela)

Korištenje zavičajne zbirke

Zavičajna zbirka je smještena u posebnom staklenom ormaru, jedina je u školskoj knjižnici zaključana ključem ali se koristi. Do sada je dramatizirano i izvedeno preko 12 Nazorovih djela, bilo kao predstava u izvođenju dramske grupe ili recitali u izvođenju recitatorske grupe škole, i to :

- Prijelaz preko Crvenog mora
- Anđeo u zvoniku
- Crvenkapica
- Brat i sestra
- Đače
- Pjesma o narodu hrvatskom
- Prve hlače, Blagdan i radni dan, Razgovor, Naranča
- Recital Vladimir Nazor
- Voda
- Veli Jože
- Vođa Hrvat i njegova djeca
- Muha pred sudom

Zaključak

Kako se radi o Zavičajnoj zbirci koja je formirana unutar školske knjižnice, a ne narodne, nameće se pitanje je li naša Zavičajna zbirka Vladimir Nazor odgovara definiciji zavičajne zbirke ili je samo skupina građe o Nazoru? No, dosadašnji naponi kao i planovi za budućnost bi trebali potvrditi da je ovo zavičajna zbirka koja, možda zbog malog broja jedinica, još ne zaslužuje taj naziv, ali uz kontinuirano nadograđivanje, već uskoro bi mogla imati preko 500 jedinica.

Naša je želja da katalog Zavičajne zbirke, kao i katalog školske knjižnice, bude na web stranici škole, te da se u sljedećim godinama digitalizira što više Nazorovih djela, pogotovo *Biblioteka Rara*, te tako bude dostupna svim zainteresiranim i izvan Postira.

Literatura

1. Blažeković, T. Knjižnica osnovne škole. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna biblioteka, 1993.
2. Čelić-Tica, V. Novi UDK za školske knjižnice: Zagreb: Školska knjiga, 2007.
3. Saetre, T. P. IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za školske knjižnice. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004.
4. Tadić, K. Rad u knjižnici. Opatija: Naklada Benja, 1994.

